

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2016 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 915 845 967
Organisasjonsform: Verdipapirfond
Foretaksnavn: VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEEUROPA
INDEKS IV
Forretningsadresse: c/o KLP Kapitalforvaltning AS
Dronning Eufemias gate 10
0191 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2016 - 31.12.2016

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Sigrid Midtun
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 01.03.2017

Grunnlag for avgivelse

År 2016: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2015: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2016

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 04.09.2019

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
RESULTATREGNSKAP			
Porteføljeinntekter og porteføljekostnader			
Renteinntekter		5 378	3 044
Gevinst/tap ved realisasjon		-373 301	
Netto endring urealiserte kursgevinster/kurstap		14 172 657	-1 841 443
Porteføljerresultat		13 804 734	-1 838 399
Forvaltningsinntekter og forvaltningskostnader m.v.			
Kostnader ved salg og innløsning av andeler		2 930	
Forvaltningshonorar		119 613	9 998
Forvaltningsresultat		-122 543	-9 998
Resultat før skattekostnad		13 682 191	-1 848 397
Årsresultat		13 682 191	-1 848 397
Totalresultat		13 682 191	-1 848 397
Anvendelse av årsresultatet			
Overført til/fra opptjent egenkapital		13 682 191	-1 848 397
Sum anvendelse		13 682 191	-1 848 397

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
BALANSE - EIENDELER			
Verdipapirportefølje			
Fondets verdipapirportefølje			
Sum verdipapirportefølje		155 293 979	85 526 510
Fordringer			
Sum fordringer		0	0
Bankinnskudd			
Bankinnskudd		742 097	2 030 000
SUM EIENDELER		156 036 077	87 556 510
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital til pålydende		147 226 930	88 008 720
Overkurs/underkurs		-3 697 106	-577 752
Sum innskutt egenkapital		143 529 824	87 430 967
Opptjent egenkapital			
Opptjent egenkapital		11 833 794	-1 848 397
Sum opptjent egenkapital		11 833 794	-1 848 397
Sum egenkapital		155 363 618	85 582 570
Gjeld			
Avsatt til utdeling til andelseiere			
Annen gjeld			
Annen gjeld		672 459	1 973 940
Sum annen gjeld		672 459	1 973 940
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		156 036 077	87 556 510

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
---------------------	-------------	-------------	-------------

POSTER UTENOM BALANSEN

Styrets årsberetning 2016

MAKROØKONOMISKE FORHOLD I 2016

Den globale veksten i 2016 ble ca. 3,1 prosent. Dette er noe lavere enn gjennomsnittet de siste tretti årene på ca. 3,6 prosent. USA og Eurosonen vokste med 1,6 prosent. Kina, hadde i 2016 en vekst på ca. 6,7 prosent, mens India hadde en vekst på 7,0 prosent.

Ledende økonomer antar at vi i de kommende årene også vil oppleve en global vekst som er lavere enn den langsiktige gjennomsnittsvæksten. Denne trenden kan forsterkes av økte geopolitiske spenninger og usikkerhet.

Norsk økonomi utviklet seg svakt også i 2016, og veksten ble ca. 0,6 prosent. Kjerneinflasjonen ble på 3,1 prosent på årsbasis, men falt til 2,5 prosent ved utgangen av året, som er i tråd med Norges Banks inflasjonsmål. Arbeidsmarkedet i Norge svekket seg noe igjennom 2016 og arbeidsledigheten var på 3,2 prosent ved utgangen av året.

VERDIPAPIRMARKEDENE I 2016

Avkastningen i de ulike aksjemarkedene i verden varierte mye i 2016. For norske investorer hadde effekten av valuta stor betydning. I og med at kronen styrket seg i løpet av året var det en klar fordel å være valutasikret. Verdensindeksen målt i norske kroner ga en avkastning på 4 prosent i 2016, mens den samme indeksen valutasikret og målt i

norske kroner ga en avkastning på 9 prosent. Det norske aksjemarkedet (OSEBX) gav i 2016 en avkastning på 12 prosent.

Målt i lokal valuta er avkastningen i både utviklede og fremvoksende markeder 4,3 prosent pr år i gjennomsnitt de siste ti år. Det norske aksjemarkedet (OSEBX) har i samme periode gitt en avkastning på 4,4 prosent pr år.

Avkastningen i våre pengemarkeds- og obligasjonsfond i 2016 var preget av det lave rentenivået. Vårt pengemarkedsfond ga en avkastning på 1,7 prosent, mens vårt statsobligasjonsfond med fem års løpetid hadde en avkastning på 0,3 prosent. Vårt globale «investment grade» kredittfond, KLP Obligasjon Global ga i 2016 en avkastning på 4,7%.

OM KLP-FONDENE I 2016

KLP Kapitalforvaltning AS forvalter 42 norskregistrerte verdipapirfond (KLP-fondene). Avkastningen i fondene i 2016 var:

AVKASTNINGSPERFORMANSE PR. 31.12.2016 FOR KLP-FONDENE

	Startdato i 2016	Avkastning 2016			Referanseindeks
		Fond	Indeks	Differanse	
Rentefond					
KLP Pengemarked		1,67%	0,54%	1,13%	ST1X
KLP FRN		3,67%	0,99%	2,68%	OB Money Market 3 month Index
KLP Obligasjon 1 år		2,20%	0,53%	1,66%	ST3X
KLP Obligasjon 3 år		2,42%	0,44%	1,98%	ST4X
KLP Obligasjon 5 år		2,59%	0,30%	2,29%	ST5X
KLP Kort Stat		0,46%	0,54%	-0,08%	ST1X
KLP Statsobligasjon		0,26%	0,44%	-0,18%	OB Govt Bonds All Index
KLP Kredittobligasjon		2,99%	0,55%	2,43%	OB Money Market 3 year Index
KLP Obligasjon Global I		4,71%	5,21%	-0,51%	Barclays Global Agg. Corp. SR
KLP Obligasjon Global II		4,59%	5,21%	-0,63%	Barclays Global Agg. Corp. SR

AVKASTNINGSPERFORMANSJON PR. 31.12.2016 FOR KLP-FONDENE					
	Startdato i 2016	Fond	Avkastning 2016		Referanseindeks
			Indeks	Differanse	
Aksjefond					
KLP AksjeNorge		17,57%	11,50%	6,07%	OSEFX
KLP AksjeNorden Indeks		-3,39%	-3,80%	0,40%	VINXBNOK
KLP AksjeGlobal LavBeta I		5,23%	4,21%	1,03%	KLP World
KLP AksjeGlobal LavBeta II		9,88%	9,12%	0,75%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks I		4,10%	4,21%	-0,10%	KLP World
KLP AksjeGlobal Indeks II		9,05%	9,12%	-0,07%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks III		8,92%	9,12%	-0,21%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks IV		8,87%	9,12%	-0,25%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks V	01.11.2016	9,28%	9,34%	-0,05%	KLP World
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks		7,22%	7,80%	-0,59%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks II		7,09%	7,80%	-0,71%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeVerden Indeks		4,20%	4,56%	-0,35%	KLP All Country World
KLP AksjeNorge Indeks		12,00%	12,06%	-0,06%	OSEBX
KLP AksjeNorge Indeks II		11,88%	12,06%	-0,18%	OSEBX
KLP AksjeEuropa Indeks I		-2,92%	-3,51%	0,58%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks II		8,62%	7,90%	0,72%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeEuropa Indeks III		-3,02%	-3,51%	0,49%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks IV		8,51%	7,90%	0,62%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks USD*		10,29%	10,47%	-0,17%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks II		10,52%	10,60%	-0,08%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks III	13.09.2016	8,87%	8,89%	-0,02%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks IV	13.09.2016	4,79%	4,79%	0,00%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks I		0,92%	1,51%	-0,59%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks II		1,59%	2,19%	-0,60%	KLP Pacific valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks III	23.05.2016	11,06%	11,37%	-0,31%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks IV	24.05.2016	12,26%	12,63%	-0,37%	KLP Pacific valutasikret
Fondspakker					
KLP Nåtid	13.12.2016	0,32%	0,27%	0,05%	Kombinasjonsindeks
KLP Kombinasjon		7,39%	7,89%	-0,51%	Kombinasjonsindeks
KLP Kombinasjon M		7,50%	7,89%	-0,39%	Kombinasjonsindeks
KLP Framtid	13.12.2016	0,60%	0,50%	0,10%	Kombinasjonsindeks
Spesialfond					
KLP Alfa Global Energi		12,54%	0,87%	11,67%	1 uke Nibor
KLP Alfa Global Rente		5,36%	0,87%	4,49%	1 uke Nibor

Avkastningen i de aksjefondene som var i drift hele året varierte mellom -3 og 17 prosent. Pengemarkeds- og obligasjonsfondene ga en avkastning på mellom 0 og 5 prosent. Kombinasjonsfondene hadde en avkastning på 7 prosent, og spesialfondene hadde en avkastning på hhv 12 prosent og 5 prosent.

Den samlede forvaltningskapitalen i fondene økte, som følge av verdiendring og tegning fra andelseiere, med 18 milliarder kroner til 165 milliarder kroner i løpet av året.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

Styret i KLP Kapitalforvaltning har sammen med Kommunal Landspensjonskasse (KLP) etablert retningslinjer for ansvarlige investeringer. KLP Kapitalforvaltning, som forvalter KLP-fondene er ansvarlig for å utøve strategien og ivareta KLPs og KLP-fondenes ambisjoner. Åpenhet har alltid vært grunnleggende for strategien og rapportering på området offentliggjøres regelmessig på klp.no/samfunnsansvar.

KLP og KLP-fondene har etablert en strategi for ansvarlige investeringer. KLP Kapitalforvaltning er ansvarlig for å utøve denne strategien. I 2016 fulgte selskapet opp 214 selskaper på bakgrunn av KLPs retningslinjer for ansvarlige investeringer. Totalt var 162 selskaper ekskludert fra investeringsuniverset ved utgangen av 2016. To selskaper ble inkludert igjen i løpet av året. I 2016 ble det stemt på 111 generalforsamlinger i Norge og på totalt 2627 generalforsamlinger i alle andre markeder. Dette tilsvarer ca. 98 og 90 prosent av generalforsamlingene selskapene har hatt stemmerett på. For nærmere informasjon om dette temaet, se www.klp.no.

RISIKOFORHOLD

Våre fond har ulik grad av risiko. Rammer for risikotakningen er gitt i fondenes vedtekter og prospekter og interne retningslinjer. For våre aktivt forvaltede aksjefond avviker sammensetningen av aksjer i fondene fra de respektive fondenes indekser. For de indeksnære aksjefondene er avviket fra referanseindeksen avkastning begrenset.

Ti av aksjefondene som investerer i utenlandske valutaer er valutaiskret. Verdiutviklingen av disse fondene påvirkes derfor ikke i vesentlig grad av endringer i kronekursen.

De norske rentefondene kjennetegnes ved lav kredittisiko. Rentefondene har forskjellige mål og rammer for løpetid. KLP Obligasjon Global I og II, våre globale kredittfond, investerer kun i selskapsobligasjoner med kreditt-rating minimum «investment grade».

Alle fondenes risikorammer overvåkes på daglig basis gjennom fastlagte rutiner for risikoovervåkning. Overvåkingen av risikorammene foretas av en avdeling adskilt fra den operative forvaltningen.

REGNSKAP

Fondenes årsregnskaper er avgitt under forutsetning av fortsatt drift. Styret kjenner ikke til at det er vesentlig usikkerhet knyttet til disse og kjenner ikke til ekstraordinære forhold som har betydning for vurdering av regnskapene. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for vurderingen av regnskapene for fondene. Styret bekrefter at det er grunnlag for fortsatt drift av forvaltningsselskapet.

RAPPORTERING

KLP Kapitalforvaltning AS rapporterer i henhold til lov og forskriftskrav til andelseiere og til myndighetene. Vi er opptatt av at kundene er bevisste på kostnadene knyttet til forvaltningen av verdipapirfond, da kostnadene har stor betydning for andelseiernes netto avkastning. Vår kunderapportering omfatter derfor forvaltningskostnader i kroner for den enkelte andelseier, i tillegg til kostnader i prosent av daglig andelsverdi.

ANDELSEIERNE

KLP Kapitalforvaltning AS har både institusjonelle kunder og personkunder. I fondene er det i alt 731 institusjonelle kunder og om lag 57 000 personkunder. De institusjonelle kundene har ca 90 prosent av fondenes samlede forvaltningskapital. Selskapet er landets nest største fondsforvalter. Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) er største andelseier med om lag 2/3 av den totale andelskapitalen.

DET NORSKE FONDSMARKEDET

Forvaltningskapitalen i norskregistrerte fond økte i 2016 fra 904 til 982 milliarder kroner. Av dette var netto nytegning 39 milliarder kroner, og verdistigningen utgjorde også 39 milliarder kroner. Privatpersoner hadde en netto nytegning i sine fondsbeholdninger med 5 milliarder kroner i 2016.

SELSKAPET

KLP-fondene har ingen ansatte og de forurenser ikke det ytre miljø. KLP Kapitalforvaltning AS, som har kontor i Oslo, er pr 31.12.2016 forretningsfører for følgende verdipapirfond:

Verdipapirfond	Legal status	Depotmottaker
KLP Pengemarked	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP FRN	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 1 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 3 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 5 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kort Stat	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Statsobligasjon	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kredittobligasjon	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon Global I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon Global II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobalLavBeta I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobalLavBeta II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorden Indeks	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks III	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks V**	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks II	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Verden Indeks	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge Indeks	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks III	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks USD*	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks III**	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks IV**	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks III**	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks IV**	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Nåtid**	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kombinasjon	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kombinasjon M	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Framtid**	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Alfa Global Energi	AIF-Spesialfond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Alfa Global Rente	AIF-Spesialfond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB

* Dette fondet er denominert i USD og resultatet vises i USD.

** Fondet startet opp i løpet av året.

KLP Kapitalforvaltning hadde i 2016 driftsinntekter på 299 millioner kroner og oppnådde et årsresultat på 14,1 millioner kroner.

RESULTAT I VERDIPAPIRFONDENE I 2016

Verdipapirfond	Resultat	Netto utdelt til andelseierene i løpet av året	Utdelt til andelseierne 31.12	Overført til/fra opptjent egenkapital
KLP Pengemarked	48 971 582	5 649 811	31 647 115	11 674 657
KLP FRN	46 273 333	-1 440 566	20 774 289	26 939 611
KLP Obligasjon 1 år	33 709 039	933 617	11 341 636	21 433 786
KLP Obligasjon 3 år	23 218 572	104 561	22 703 792	410 219
KLP Obligasjon 5 år	34 767 573	-3 292 803	45 010 080	-6 949 705
KLP Kort Stat	6 584 394	1 019 210	11 617 688	-6 052 505
KLP Statsobligasjon	14 233 123	-1 194 653	138 057 785	-122 630 010
KLP Kredittobligasjon	48 924 151	-73 085	58 122 584	-9 125 348
KLP Obligasjon Global I	2 015 459 176			2 015 459 176
KLP Obligasjon Global II	24 070 405	-19 659 026	59 894 426	-16 164 995
KLP AksjeNorge	830 663 273			830 663 273
KLP AksjeGlobalLavBeta I	1 155 126 867			1 155 126 867
KLP AksjeGlobalLavBeta II	23 666 590			23 666 590
KLP AksjeNorden Indeks	-49 541 356			-49 541 356
KLP AksjeGlobal Indeks I	1 619 451 885			1 619 451 885
KLP AksjeGlobal Indeks II	1 422 940 567			1 422 940 567
KLP AksjeGlobal Indeks III	64 208 432			64 208 432
KLP AksjeGlobal Indeks IV	174 186 302			174 186 302
KLP AksjeGlobal Indeks V**	28 973 091			28 973 091
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks I	515 389 119			515 389 119
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks II	22 597 962			22 597 962
KLP Aksje Verden Indeks	111 539 747			111 539 747
KLP AksjeNorge Indeks	1 044 766 403			1 044 766 403
KLP AksjeNorge Indeks II	143 275 294			143 275 294
KLP AksjeEuropa Indeks I	-177 589 161			-177 589 161
KLP AksjeEuropa Indeks II	119 191 245			119 191 245
KLP AksjeEuropa Indeks III	-5 049 100			-5 049 100
KLP AksjeEuropa Indeks IV	13 682 191			13 682 191
KLP AksjeUSA Indeks USD*	75 686 565			75 686 565
KLP AksjeUSA Indeks II	113 780 584			113 780 584
KLP AksjeUSA Indeks III**	110 070 532			110 070 532
KLP AksjeUSA Indeks IV**	24 126 397			24 126 397
KLP AksjeAsia Indeks I	14 416 491			14 416 491
KLP AksjeAsia Indeks II	7 695 752			7 695 752
KLP AksjeAsia Indeks III**	22 518 234			22 518 234
KLP AksjeAsia Indeks IV**	6 574 228			6 574 228
KLP Nåtid**	646 577	-59	100 362	546 275
KLP Kombinasjon	11 976 728			11 976 728
KLP Kombinasjon M	19 781 021			19 781 021
KLP Framtid**	1 175 752			1 175 752
KLP Alfa Global Energi	137 238 447			137 238 447
KLP Alfa Global Rente	62 860 634		43 532 090	19 328 544

* Dette fondet er denominert i USD og resultatet vises i USD.

** Fondet startet opp i løpet av året.

VEIEN FREMOVER

Selskapet skal levere konkurransedyktig avkastning til andelseierne, samtidig som selskapet vil fortsette å satse på å videreutvikle sin forvaltningskompetanse. I tillegg vil

selskapet fortsatt satse på å tilby attraktive fondsprodukter til konkurransedyktige priser, samt yte god service til andelseierne.

Oslo, 1. mars 2017
Styret i KLP Kapitalforvaltning AS

Sverre Thornes
Styrets leder

Kjetil Houg

Ingvild Dingstad

Hilde Seem

Per Rustad Ørvik

Anne Kristine Garpestad

Håvard Gulbrandsen
Administrerende direktør

KLP AksjeEuropa Indeks IV

KLP AksjeEuropa Indeks IV er et indeksnært aksjefond. Fondet investerer i europeiske aksjer og tar sikte på å oppnå en avkastning tilnærmet lik den europeiske referanseindeksen. KLP AksjeEuropa Indeks IV er valutasikret. Alle investeringer gjøres i samsvar med KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer. Minstetegning er 3000 kroner.

Årsregnskap 2016

Resultatregnskap per 31.12.

NOTE	KRØNER	2016	2015
1	PORTEFØLJEINNTEKTER OG -KOSTNADER		
	Renteinntekter	5 378	3 044
	Gevinst / tap ved realisasjon	-373 301	-
	Netto endring urealiserte gevinster	14 172 657	-1 841 443
	Porteføljeresultat	13 804 734	-1 838 399
	FORVALTNINGSINNTEKTER OG -KOSTNADER		
	Kostnader ved salg og innløsning av andeler	-2 930	-
	Forvaltningshonorar	-119 613	-9 998
	Forvaltningsresultat	-122 543	-9 998
	Resultat før skatt	13 682 191	-1 848 397
	Årsresultat	13 682 191	-1 848 397
	ANVENDELSE AV RESULTAT		
	Overført til/fra opptjent egenkapital	13 682 191	-1 848 397

Balanse per 31.12.

NOTE	KRØNER	2016	2015
1	EIENDELER		
3	Fondets verdipapirportefølje	155 293 979	85 526 510
	Bankinnskudd	742 097	2 030 000
	Sum eiendeler	156 036 077	87 556 510
	EGENKAPITAL OG GJELD		
	EGENKAPITAL		
	INNSKUTT EGENKAPITAL		
	Andelskapital til pålydende	147 226 930	88 008 720
	Over- / underkurs	-3 697 106	-577 752
	Sum innskutt egenkapital	143 529 824	87 430 967
	Opptjent egenkapital	11 833 794	-1 848 397
	Sum opptjent egenkapital	11 833 794	-1 848 397
2	Sum egenkapital	155 363 618	85 582 570
	GJELD		
	Annen gjeld	672 459	1 973 940
	Sum gjeld	672 459	1 973 940
	Sum egenkapital og gjeld	156 036 077	87 556 510

Oslo, 1. mars 2017
Styret i KLP Kapitalforvaltning AS

Sverre Thornes
Styrets leder

Kjetil Houg

Ingvild Dingstad

Hilde Seem

Per Rustad Ørvik

Anne Kristine Garpestad

Håvard Gulbrandsen
Administrerende direktør

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Se side 310

NOTE 2 Opplysninger om fondet

Se også ovenfor og side 12

TUSEN KRONER			Antall andeler 31.12.	Innløsningskurs 31.12.
Egenkapital IB	85 583	2016	147 226,93	1 055,27
+Tegninger 2016	90 524	2015	88 008,72	972,49
- Innløsninger 2016	-34 425			
+Overført til/fra opptjent egenkapital	13 682			
= Egenkapital UB	155 364			

Fondet belastes daglig forvaltningshonorar til KLP Kapitalforvaltning AS. Forvaltningshonoraret utgjør 0,23% p.a. og beregnes på grunnlag av fondets verdi. Dette inkluderer forvaltningshonorar for fondet KLP AksjeEuropa Indeks II på 0,20% p.a.

NOTE 3 Verdipapirportefølje

Verdipapir	Valuta	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert gevinst/tap	Andel av total portefølje	Eierandel i selskapet
KLP AKSJEEUROPA INDEKS II	NOK	106 590	142 962 765	155 293 979	12 331 214	99,95%	10,64%
Fondsandel Total			142 962 765	155 293 979	12 331 214	99,95%	
Verdipapirer Total			142 962 765	155 293 979	12 331 214	99,95%	

Porteføljens omløpshastighet: 0,44

NOTE 4 Skatt

KRONER	
BETALBAR SKATT FREMKOMMER SLIK:	
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	13 682 191
Ikke fradragsberettigede kostnader / skattefrie inntekter	373 301
Netto endring urealiserte kursgevinster/kurstap	-14 172 657
Fremførbart ligningsmessig underskudd	-6 954
Skattemessig resultat	-124 119
Grunnlag betalbar skatt	0

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2016 er satt opp i samsvar med regnskapslov og forskrift om årsregnskap m.m. for verdipapirfond.

Verdipapirer

Fondenes verdipapirporteføljer er verdsatt til antatt markedsverdi per 31.12.2016. Dersom det ikke foreligger omsetningskurser, fastsettes antatt markedsverdi ut fra rentekurvebetraktninger (yield) for de ulike låntakergrupper.

Porteføljens omløpshastighet er beregnet som sum kjøp og salg av verdipapirer dividert med 2 over gjennomsnitt av IB og UB verdipapirportefølje. Den gjennomsnittlige effektive renten er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirs effektive rente per 31.12.2016 fratrukket forvaltningshonorar.

Fondene inngår avtaler om verdipapirutlån med sikkerhet i kontanter eller verdipapirer. Overførte aksjer i slike transaksjoner fraregnes ikke i fondenes balanser.

Finansielle derivater

Derivater er kontrakter om en handel, utveksling, beregning eller lignende på vilkår som avtales ved kontraktsinngåelsen. Derivater er en type finansielle instrumenter som benyttes i tradisjonelle finansmarkeder som aksjer, renter og valuta. Nominelt beløp for derivater er kontraktens nominelle hovedstol. For valutarelaterte kontrakter utgjør det nominelle beløpet den underliggende hovedstol som skal mottas.

Benyttede derivater:

- Aksjefutures
- Rentefutures
- Valutaterminer
- Renteswapper
- Opsjoner
- Repo

Futures på aksjer benyttes i hovedsak for å justere aksjeeksponeringen i henhold til kontantandelen i fondet og dermed redusere den relative risikoen til referanseindeksen. Variasjon i kontantdelen oppstår gjennom tegning og innløsning i fondet samt utbytte fra selskaper. Statsobligasjons-futureskontrakter (rentefutures) benyttes for å redusere den relative risikoen til referanseindeksen. Valutaswapper / -forwards benyttes for å eliminere valutarisiko. Renteswapper benyttes for å redusere renterisiko.

Finansielle derivater er regnskapsført til virkelig verdi.

Aksjefutures og rentefutures avregnes og regnskapsføres løpende mot marginkonto som realisert gevinst/tap.

Egenkapital

Egenkapitalen i fondene består av andelskapital til pålydende, over-/underkurs ved tegning/innløsning og opptjent egenkapital.

Rentefondene (pengemarkeds- og obligasjonsfond) utdeler den skattemessige avkastningen til andelshaverne per 31.12. i form av nye andeler.

Forvaltningshonorar og provisjoner

Fondene betaler et forvaltningshonorar til KLP Kapitalforvaltning AS, varierende fra 0,10% til 0,75% årlig av andelskapitalen i det enkelte fond. For alle fondene beregnes honoraret på basis av daglige målinger av andelskapitalen.

Aksjefondene har beregnet inntil 0,25% provisjon på tegninger og innløsninger i 2016.

KLP Obligasjon Global I og KLP Obligasjon Global II har beregnet inntil 0,25% provisjon på tegninger og innløsninger i 2016. Denne provisjonen tilfaller fondet.

Kostnader ved salg og innløsning av andeler

Kostnader ved salg og innløsning av andeler består av bankgebyrer som påløper ved utføring av transaksjoner for fondene. Fondene belastes ikke for depotkostnader.

Skatt

Verdipapirfondene er egne skattesubjekter og beskattes med 25% for 2016. Utsatt skatt er beregnet med skattesats for 2017, 24%.

Rentefond beskattes etter vanlige regler for renteinntekter, realiserte kursgevinster/tap o.l., men har fradragsrett for utdeling av avkastning til andelshaverne. Dette gjelder også når dette skjer i form av konvertering til nye andeler. Rentebærende fond kommer derfor vanligvis ikke i skatteposisjon, og utsatt skatt er ikke aktuelt for disse fondene. Rentefondene utdeler skattepliktig resultat som nye andeler ved årsavslutningen.

Aksjefondene har vedtektsfestet at aksjegevinster ikke kan deles ut som utbytte til andelshaverne, og vil derfor ikke bli skattlagt for slike gevinster. De ubeskattede gevinstene vil gi grunnlag for verdistigning på fondsandelene. For øvrig blir fondene skattlagt på samme måte som aksjeselskaper. Fondene balansefører utsatt skatt, men eventuell utsatt skattefordel balanseføres ikke.

Fondene er fritatt for formuesskatt.

Til styret i KLP Fondene

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapene for verdipapirfondene, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Regnskapene viser følgende resultater:

KLP Pengemarked	48 971 582	KLP Aksje Verden Indeks	111 539 747
KLP FRN	46 273 333	KLP AksjeNorge Indeks	1 044 766 403
KLP Obligasjon 1 år	33 709 039	KLP AksjeNorge Indeks II	143 275 294
KLP Obligasjon 3 år	23 218 572	KLP AksjeEuropa Indeks I	-17 789 161
KLP Obligasjon 5 år	34 767 573	KLP AksjeEuropa Indeks II	119 191 245
KLP Kort Stat	6 584 394	KLP AksjeEuropa Indeks III	-5 049 100
KLP Statsobligasjon	14 233 123	KLP AksjeEuropa Indeks IV	13 682 191
KLP Kredittobligasjon	48 924 151	KLP AksjeUSA Indeks USD*	75 686 565
KLP Obligasjon Global I	2 015 459 176	KLP AksjeUSA Indeks II	113 780 584
KLP Obligasjon Global II	1 422 940 567	KLP AksjeUSA Indeks III	110 070 532
KLP AksjeNorge	830 663 273	KLP AksjeUSA Indeks IV	24 126 397
KLP AksjeGlobalLavBeta I	1 155 126 867	KLP AksjeAsia Indeks I	14 416 491
KLP AksjeGlobalLavBeta II	23 666 590	KLP AksjeAsia Indeks II	7 695 752
KLP AksjeNorden Indeks	-49 541 356	KLP AksjeAsia Indeks III	22 518 234
KLP AksjeGlobal Indeks I	1 619 451 885	KLP AksjeAsia Indeks IV	6 574 228
KLP AksjeGlobal Indeks II	1 422 940 567	KLP Nåtid	646 577
KLP AksjeGlobal Indeks III	64 208 432	KLP Kombinasjon	11 976 728
KLP AksjeGlobal Indeks IV	174 186 302	KLP Kombinasjon M	19 781
KLP AksjeGlobal Indeks V	28 973 091	KLP Framtid	1 175 752
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I	515 389 119	KLP Alfa Global Energi	137 238 447
KLP Fremvoksende Markeder Indeks II	22 597 962	KLP Alfa Global Rente	62 860 634

* Dette fondet er denominert i USD og resultatet vises i USD.

Etter vår mening er de medfølgende årsregnskapene avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av verdipapirfondenes finansielle stilling per 31. desember 2016, og av resultatene for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 1. mars 2017 - KLP Fondene

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Forvaltningsselskapets styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

(2)

Revisors beretning - 1. mars 2017 - KLP Fondene

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om verdipapirfondenes evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at verdipapirfondene ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av årsresultatene er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

(3)

Revisors beretning - 1. mars 2017 - KLP Fondene

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av verdipapirfondenes regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 1. mars 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Ola Anfinsen
Statsautorisert revisor

(4)